

Hakemus yksityismaalla sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoittamiseksi

Ympäristölautakunta 09.10.2025 § 102
262/11.04.00/2025

Valmistelija/lisätiedot 2. ympäristötarkastaja Dani Elokankare, dani.elokankare@ruovesi.fi /
050 5927 782

Ruoveden kunnan ympäristövalvontaan on saapunut 27.8.2025 hakemus yksityisellä maalla sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoittamiseksi (LSL 95 §). Hakemus koskee pallolatvaista mäntyä Ruoveden Lehtissaaressa kiinteistöllä Itälehtinen 702-402-1-193.

Luonnonsuojelulain 95 § sanoo luonnonmuistomerkeistä seuraavaa:

”Puu, puuryhmä, siirtolohkare tai muu niitä vastaava luonnonmuodostuma, jota sen kauneuden, harvinaisuuden, maisemallisen merkityksen, tieteellisen arvon tai muun vastaavan syyn vuoksi on aihetta erityisesti suojella, voidaan määrätä rauhoitetuksi luonnonmuistomerkiksi.

Yksityisen omistamalla alueella olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta päättää alueen omistajan hakemuksesta tai suostumuksella kunta. Kunnan on huolehdittava yksityisen omistamalla alueella olevan luonnonmuistomerkin merkitsemisestä selvästi havaittavalla tavalla.

Rauhoitettua luonnonmuistomerkkiä ei saa vahingoittaa eikä turmella.”

Hakemuksen käsittely Hakemuksesta tehtiin naapurikuuleminen kirjeitse sekä pyydettiin lausunto sähköverkkoyhtiö Elenialta. Lisäksi hakemuksesta kuulutettiin kunnan verkkosivuilla 29.8.2025 – 19.9.2025 välisen ajan.

Elenia Oy:lta pyydettiin lausuntoa, koska rauhoituksen kohteena olevan puun vieressä olevan tien reunassa kulkee ilmakaapeli. Heidän lausunnossaan todetaan, että kyseinen ilmajohto on AMKA-riippukierrekaapeli ja etäisyys (10 metriä) on suuri. Puun lähellä ei aiota suorittaa raivausta. Lisäksi lausunnossa todetaan, että ilmajohdosta ollaan jossain vaiheessa luopumassa ja se on tarkoitus kaivaa maahan.

Perustelut Kyseessä on yksittäinen, kookas mänty, jonka latvaan on muodostunut selvästi erottuva, tiheä "pallo" eli pallomainen latvakasvusto. Puun muoto poikkeaa merkittävästi alueen muista männyistä ja tekee siitä maisemallisesti sekä biologisesti erityisen. Pallomainen latvusto saattaa olla seurausta vanhasta latvavauriosta tai geneettisestä erityispiirteestä, mikä tekee puusta ainutlaatuisen yksilön.

Puun erikoinen muoto ja suuri koko tekevät siitä huomattavan maisemallisen maamerkin. Hakijan mukaan puu erottuu selkeästi myös järvellä veneileville. Iäkäs mänty tarjoaa elinympäristön monille eliölajeille ja hakijan mukaan puussa onkin useina vuosina pesinyt kalasääski. Vanhat ja luonnontilaiset puut ovat tärkeitä luonnon monimuotoisuudelle.

Puu on osa paikallista luontohistoriaa sekä maisemaa ja sen suojelu osoittaa arvostusta ympäristöä ja luonnon erityispiirteitä kohtaan.

Toimivaltainen viranomainen

Ruoveden kunnan hallintosäännön 5 §:n mukaan luonnonmuistomerkin merkitsemisestä yksityismaalla päättää ympäristölautakunta.

Esittelijä	2. ympäristötarkastaja Dani Elokankare
Päätösehdotus	Ruoveden kunnan ympäristölautakunta päättää rauhoittaa kiinteistöllä 702-404-1-193 sijaitsevan pallolatvaisen männyn luonnonmuistomeriksi luonnonsuojelulain 95 §:n nojalla sekä määrätä, että luonnonmuistomerkin vahingoittaminen, kaataminen tai muu sen ominaispiirteiden muuttaminen on kielletty.
Päätös	Ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Jakelu	Hakija, Metsähallitus, Pirkanmaan ELY-keskus